

Tuinpark Nieuwe Levenskracht Amsterdam

Zomer 2026

Het Contact

* Stekkies * Groene spechten * Interview met Joop Spek *
* Informatie uit de Algemene Ledenvergadering * De geur van gras *

Het Contact, Tuinpark Nieuwe Levenskracht
Voorlandpad 21, 1098 TZ Amsterdam
bestuur@tuinparknlk.nl
www.tuinparknieuwelevenskracht.nl

Belangrijke informatie

Het bestuur

- Maarten Jongenelen, voorzitter
- Anna ten Bruggencate, secretaris
- Peter Voortman, penningmeester
- Hans Koenders, algemeen bestuurslid
- Els de Does, algemeen bestuurslid

Contactgegevens

bestuur@tuinparknlk.nl
Voorlandpad 21
1098 TZ Amsterdam
www.tuinparknieuwelevenskracht.nl

Wijkagent

Jeanette van Doeselaar, 0900-8844

Vragen aan het bestuur

Deze worden besproken in de **bestuursvergadering** die iedere eerste zaterdag van de maand wordt gehouden. Vragen dienen uiterlijk de woensdag vóór de vergadering ingeleverd te zijn via bestuur@tuinparknlk.nl

Vragen voor het **inlooppreekuur** kunnen ook van tevoren via bestuur@tuinparknlk.nl gesteld worden. Handig, dan kan het bestuur er vast naar kijken en kunt u sneller antwoord krijgen. Inleveren

uiterlijk de woensdag vóór de vergadering. Het inlooppreekuur is iedere eerste zaterdag van de maand vanaf 12:00 uur. Uitzondering: maart en september, dan is het de eerste zaterdag van de maand om 11:00 uur, omdat in deze maanden nieuwe tuinders zich kunnen inschrijven vanaf 11:30 uur.

Voor allerlei praktische informatie over schades, verbouwen, verzekeringen en zo meer, kijk op de website van de Bond van Volkstuinders: <https://www.bondvanvolkstuinders.nl/ik-ben-tuinder/praktische-informatie/>

De bestuursmail wordt niet iedere dag gelezen. Wij zijn allemaal vrijwilligers dus is er niet steeds iemand beschikbaar. Houd daar rekening mee als je een plan wilt indienen, een speciale vraag hebt of iets dergelijks.

NB Whatsapp-groep 'Ditjes en Datjes NLK' is geen officieel kanaal voor vragen aan het bestuur.

Bond van Volkstuinders

Tuinpark Nieuwe Levenskracht is opgericht in 1933 en een afdeling van de Bond van Volkstuinders, Volendammerweg 301, 1027EA Amsterdam. Zie www.bondvanvolkstuinders.nl

EERSTE HULP BIJ ONGELUKKEN

Tuin 110
Arjen van den Herik

Tuin 32
Mirjam van Hasselt

Politie: 0900 – 8844

Levensbedreigend: 112

NLKAlert-appgroep: alleen gebruiken voor noodgevallen!

Het Contact

Van de redactie

Dit is het tweede nummer van 2026. Er kwamen bij de redactie weer veel foto's en leuke stukjes binnen. Ondanks de regen van begin juni is het toch een mooi zomers blad geworden. We wensen jullie veel kijk- en leesplezier!

De deadline voor het derde en laatste nummer van dit seizoen is op **15 september**. Stuur je foto's, teksten en ideeën naar:

redactie@tuinparknieuwelevenskracht.nl

De redactie:

Anna, Els en Annemarie (opmaak)

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden brieven en artikelen te weigeren dan wel te redigeren of in te korten.

Foto's graag apart van de tekst inleveren via de mail, het liefst met een minimale grootte (resolutie) van 1 MB (= 1000 KB). Foto's met minder KB en zorgen voor minder scherpe foto's in Het Contact.

Foto's: voorkant Marja Aarsman, onder Carla Bekkering en rechts Mirjam Heerman

Inhoudsopgave

- 2 Belangrijke informatie
- 3 Van de redactie
- 4 Uit de bestuurskamer
- 6 Cadeautjes voor de vogels
- 7 Vervolg plannen 'nou toe nou'
- 8 De tuin is mijn alles
- 10 Hij teelde bietjes
- 11 Kappertjes van Oost-Indische kers
Agenda 2026
- 12 Groene spechten
- 13 De geur van gras
- 14 Bijeenkomst broedgedrag vogels
- 16 Oor en ruimte voor vleermuizen
- 18 De berk- in alle jaargetijden mooi
- 21 Stekkies
- 22 Nieuws van de Kwekerij
- 23 Theatervoorstelling
- 24 Kleurplaat voor alle leeftijden

Uit de bestuurskamer

Dit keer is de rubriek Uit de bestuurskamer een samenvatting van de Algemene Ledenvergadering van 30 mei 2026

Tijdens de Algemene Ledenvergadering werden diverse onderwerpen besproken die betrekking hebben op het beheer, de veiligheid en de toekomst van het tuinpark.

De vergadering stond stil bij het overlijden van Wouter van der Veen en oud-tuinder Jan Spek. De aanwezigen namen een minuut stilte in acht.

Veiligheid staat bij iedere ALV op de agenda. Naar aanleiding van de brand op 25 mei werd benadrukt dat iedere tuinder verantwoordelijk is voor de veiligheid op de eigen tuin en in het tuinhuis. Het bestuur wil een werkgroep opzetten die zich gaat buigen over veiligheid, aansprakelijkheid en verantwoordelijkheden binnen het park. Ook het gebruik van de NLK-Alert-app zal hierin worden meegenomen.

Daarnaast werden nieuwe afspraken rondom slaapvergunningen toegelicht. De slaapvergunning werd van oudsher afgegeven bij het tuinregistratieformulier, maar dat is in het slop geraakt. Vanwege de aandacht voor veiligheid is een nieuw

formulier gemaakt. Een slaapvergunning moet voortaan via dit aanvraagformulier worden aangevraagd. De tuinder tekent ervoor dat het tuinhuis en opstal veilig is. De aanvragen worden administratief bijgehouden. Ieder jaar zal een steekproef plaatsvinden om te controleren of de veiligheid inderdaad gewaarborgd is.

Verder werd aandacht gevraagd voor honden die aangelijnd moeten zijn en voor de verkeersveiligheid op het park. Met de komst van nieuwe vervoersmiddelen, zoals fatbikes, wordt gekeken hoe de bestaande regels beter kunnen worden gehandhaafd.

Een groot deel van de discussie ging over afvalverwerking. Het bestuur heeft besloten de afvalcontainers alleen op zaterdag open te stellen vanwege de hoge kosten en het onjuiste gebruik van de containers. Een werkgroep gaat zich buigen over het composteren van het algemeen groenafval. Tuinders moeten hun tuinafval op de eigen tuin composteren of afvoeren naar de groenkorven in de buurt.

Tijdens de vergadering werden verschillende ideeën aangedragen, zoals ondersteuning voor minder mobiele tuinders. Het bestuur neemt de suggesties mee in de verdere uitwerking.

Els de Wit gaf namens de Bond van Volkstuinders een toelichting op het beëindigen van het lidmaatschap van de AVVN. De Bond blijft zich inzetten voor het behoud van de uitgangspunten van Natuurlijk Tuinieren.

Het financieel jaarverslag 2025 werd toegelicht door de penningmeester en positief beoordeeld door de kascommissie. De leden keurden het jaarverslag unaniem goed.

Vooruitkijkend naar 2026 werd gesproken over de samenstelling van de kascommissie, de vertegenwoordiging bij Bondsvergaderingen en de activiteiten van verschillende commissies. Voor de kantine wordt een werkgroep gevormd om te onderzoeken hoe het beheer na het vertrek van de huidige beheerders kan worden voortgezet.

Ook werd de voortgang besproken van tuin 122 met het huisje "Nou Toe Nou". Van de elf ingediende plannen lijken vooral initiatieven rond nutstuinen en ecologisch tuinieren op brede steun van de aanwezige tuinders te kunnen rekenen. De plannen worden door het bestuur verder beoordeeld op haalbaarheid en op aansluiting bij de Uitvoeringsstrategie. Het streven is om in 2027 tot een definitieve invulling te komen. (Zie ook het stukje hierover elders in Het Contact).

Daarnaast presenteerde het bestuur de plannen voor de herinrichting van de parkeerplaats (zie rechts voor de plattegrond). Op 21 juni 2026 vinden zowel de officiële opening van de kwekerij als de Open Tuinendag plaats.

Tijdens de rondvraag werd onder meer aandacht gevraagd voor het tijdig vervangen van gasslangen, de regels rond lawaaiige apparaten en de risico's van het onbeheerd opladen van fietsaccu's. Het bestuur benadrukte hierbij opnieuw het belang van eigen verantwoordelijkheid en veilig gedrag op het tuinpark.

Na afloop bedankte de voorzitter de aanwezigen voor hun betrokkenheid en werd de vergadering gesloten.

Anna ten Bruggencate, secretaris
Maarten Jongenelen, voorzitter

Parkeerplaats oude en nieuwe situatie

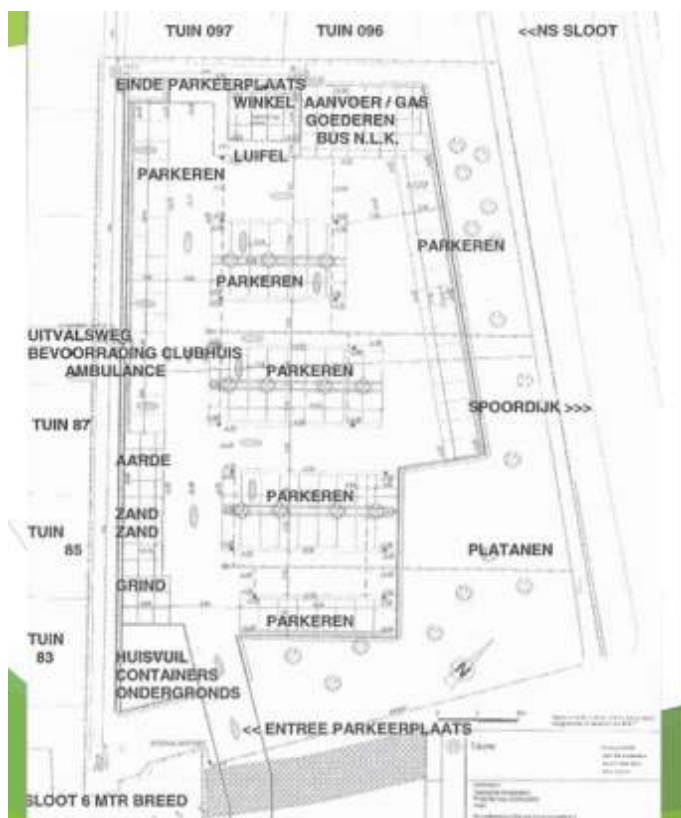

Foto linkerpagina en onder: Anna ten Bruggencate

Cadeautjes voor de vogels

Een tijdje terug kregen het bestuur en de commissie Flora&Fauna het volgende bericht:

Na het succes van eerdere projecten met vogelnesthuisjes — vier jaar geleden op Sportpark Middenmeer en twee jaar geleden ter gelegenheid van 100 jaar Betondorp — is er opnieuw een mooi initiatief ontstaan. Dit keer richt Stichting Vrienden van Watergraafsmeer zich op het groene en sfeervolle -Tuinpark Nieuwe Levenskracht.

De aanleiding? Een enthousiaste vermelding in de nieuwsbrief Het Contact van het tuinpark. Dat bracht het idee weer tot leven om, met behulp van een subsidieaanvraag, ook hier nieuwe nestgelegenheden voor vogels te realiseren. Net als bij de eerdere projecten is bewust gekozen voor duurzame houtbetonnen vogelnesthuisjes. Deze zijn wat duurder in aanschaf, maar gaan gemiddeld zo'n 20 jaar mee en

bieden daarmee een langdurige, veilige plek voor vogels.

Om het project mogelijk te maken, heeft de Stichting VvWGM een subsidieaanvraag ingediend bij Fonds voor Oost. Die subsidie is verleend en op 3 juni kwam Ron de Wit van de Vrienden van Watergraafsmeer met zijn vrouw uit Almere gereken om de vogelnestkastjes af te leveren.

De leden van de commissie Flora&Fauna gaan geschikte locaties zoeken voor de verschillende soorten kastjes. Als ze hangen komt Ron weer langs en krijgt hij een rondleiding. De vogels die een tweede of zelfs derde broedronde doen gaan er misschien nog gebruik van maken. En anders zijn ze volgend jaar van harte welkom in hun mooie huisjes.

Jaap van der Veen

Vervolg plannen ‘nou toe nou’

Vorig najaar deed ik in Het Contact een oproep om ideeën in te leveren voor een nieuwe bestemming van tuin en huisje ‘nou toe nou’ nummer 122. Er kwamen heel veel leuke plannen binnen! Elf om precies te zijn. Deze ideeën zijn grofweg in vier thema’s onder te verdelen.

Nutstuinen

Sommigen met een overlap. Zo kwam er een plan binnen om van het stuk 4 tuintjes voor mensen van de wachtlijst of voor oud-tuinders te maken. Dat lijkt op het idee om 10 tuintjes voor aspirant-tuinders of statushouders te maken. Er zijn ook twee voorstellen om er weer een te verhuren tuin van te maken.

Creativiteit en inspiratie

Er zijn plannen gericht op het bevorderen van creativiteit, zoals het plan voor een koffie en klei huisje, waar keramiek workshops gegeven kunnen worden. Of voor een creatieve werkplek (schrijvershuisje), waar we kunstenaars kunnen uitnodigen om inspiratie op te kunnen doen en nieuw werk te maken. Een soort inspiratieplek met beelden en een wandelpad met zitjes.

Ecologisch tuinieren

Ook liggen er een aantal voorstellen om het stuk bij het ecolint te voegen en het vooral aantrekke-

lijk te laten zijn voor vogels, vlinders, insecten en kleine zoogdieren. Met op de plek van het huisje een plek waar informatie over ecologisch tuinieren te vinden is. Of een voedselbos met ‘blote voetenpad’.

Sociaal

Deelhuisje/logeerhuisje, schrijvers/kunstenaars huisje, 10 tuintjes voor statushouders.

Om te bepalen welke richting we uit gaan spelen de volgende aspecten een rol:

- Praktisch: haalbaarheid (hoeveel onderhoud, onkosten, wie gaat het ‘trekken’).
- Ecologisch: belang voor de natuur als onderdeel van het ecologisch lint dat slingert langs Amsterdam Oost naar het Diemberbos.
- Sociaal: belang voor de buurtbewoners, verbindend voor de tuinders, positie en bekendheid in de buurt versterken.

We gaan kijken of er een combinatie van plannen is te maken. Hierbij zijn de Uitvoeringsstrategie Volkstuinparken en ons eigen Plan van Aanpak richtinggevend. Hopelijk kunnen we in de na-jaars-ALV meer concreet zijn. Het idee is om in het voorjaar van 2027 een of meerdere plannen te realiseren.

Els de Does, algemeen bestuurslid

De tuin is mijn alles

Op een warme ochtend in mei spreken we met Joop Spek. We hebben de schaduw opgezocht in het huisje en kijken over een goed verzorgd gazon naar de bloemenweelde in de borders. In het keukentje staan wat blikjes ijskoude frisdrank voor ons klaar. Joop wijst naar een pak met grote koecken waar we van kunnen nemen.

Wanneer ben je op de tuin gekomen?

Even denken hoor, wanneer dat precies was. In 1966 zaten we hier in ieder geval al. Dat weet ik nog zo goed, omdat er op een dag in juni, toen ik 's avonds bij ons huisje kwam, twee mannen op mij zaten te wachten. Mijn vrouw had ze binnen gelaten omdat ze dacht dat het werkgevers waren die timmerlieden zochten. Het bleken rechercheurs en ze vroegen mij mee te komen omdat ze wat vragen wilden stellen.

Ze verdachten me van medeplichtigheid bij het uit de hand lopen van het bouwvak protest een paar dagen eerder. Tegenwoordig bekend als de Telegraafrellen. Ze kwamen onder andere bij mij

uit, omdat ik bekend stond als communist en daarbij ook bij de telegraaf had gewerkt. Ik kwam vast te zitten en na 7 dagen werd ik bij gebrek aan bewijs vrijgelaten.*

Wist je al wat van tuinieren toen je hier kwam?

Ja, als kind mocht ik in de piepkleine tuin bij ons huis in de Gorontalostraat bloemen zaaien. Het stelde niet veel voor hoor, maar ik vond het leuk.

Weet je nog welke bloemen je toen het leukst vond?

Ging je ook groenten telen toen je je eigen tuin had?
Jazeker, heel veel. We hadden ook een extra strook aan de voet van de spoordijk. Aan de andere kant van de sloot. Die strook was wel 300 - meter lang. Illegaal natuurlijk hè. Er waren meer tuinders die dat hadden. Sperziebonen, aardappelen, uien en andijvie deden het daar goed.

Kan je een van de gelukkigste momenten voor je op de tuin beschrijven?

In de tijd dat ik hier in de zomer woonde: in de avond voor mijn huisje zitten en naar de sterren

kijken. Of in de ochtend, heel vroeg buiten zijn en de zon op zien komen.

Wat zal je missen als je de tuin niet meer zou hebben?

De tuin is mijn alles, mijn hele leven. Ik ga elke dag naar de tuin. Nu ik oud ben, is het nog belangrijker voor me. Zonder tuin houdt het leven op. De tuin geeft me rust. Als ik iets gedaan heb, een klusje, denk ik: "dat kan ik gelukkig nog". Elke keer dat ik er ben, is een overwinning.

Hoe denk je dat deze plek er over 100 jaar uit zal zien?

Zou ons park er dan nog zijn? Het park is er dan nog. De huisjes niet meer, er staan dan flats. De kantine staat er nog wel denk ik, die is zo goed gebouwd. Die gebruiken de mensen dan voor activiteiten en om elkaar te ontmoeten. En in het park kunnen ze wandelen.

Na afloop van het gesprek staan we nog wat na te praten op het grindpad. We moeten het beeld van de flats op deze plek nog even verwerken. Tegelijk realiseren we ons dat het best zo zou kunnen gaan. In honderd jaar kan veel veranderen. Evenveel jaren terug in de tijd bestond dit park nog niet. Wel bijna. Het idee dat onze kantine dan weer een andere groep mensen verbindt geeft ons troost.

Els en Regien

** Joop Spek is een rasverteller. Ondanks zijn leeftijd is hij nog steeds erg geïnteresseerd in de politieke ontwikkelingen in de wereld. En dat komt niet zomaar ergens vandaan. Joop heeft een actief leven geleid in vakbondsacties in de bouw, gedreven door een politiek bewustzijn. Maar ook maakte hij persoonlijk de Bouwvakkersrellen, ook wel Telegraafrellen genoemd, van 13 en 14 juni 1966 van heel dichtbij mee. Inmiddels 60 jaar geleden!*

Joop bedacht een paar jaar terug dat hij al die herinneringen graag op schrift wilde. Toen heb ik aangeboden om te kijken hoe we dat konden doen. Uiteindelijk is het zelfs een echt boek geworden. Behalve persoonlijke herinneringen zoals opgroeien in de Indische Buurt, biedt dit boek ook een terugblik op een tijd waarin het dagelijks leven en de politiek onlosmakelijk met elkaar waren verbonden.

Wil je het graag bestellen? Dat kan via onderstaande QR-code:

Anna ten Bruggencate

Kameraden op de steigers: een bouwvakkersleven in Amsterdam

Eigen Beheer, 2026

ISBN 978-90-90-42273-2

Euro 16,99

Omslag boek: ontwerp Jef Nollet - Atelier JMX

Hij teelde bietjes

Jaren geleden konden Jaap en ik huisje 131 kopen. In het bezit van geen enkele tuinervaring, maar met groot enthousiasme begonnen we.

Er was ook een kleine moestuin. Dat leek me ideaal, want klein en overzichtelijk. De zoon van de vorige eigenaar zei dat zijn vader graag bietjes kweekte. Ik zag een prachtig ontwerp voor dat stukje tuin en Jaap wist er met grote precisie een mooi moestuintje van te maken.

Dit jaar ging ik bloemen kweken. De grond is wat vervuild en ik ga genieten van mijn zelf gekweekte gifvrije bloemen. De vensterbank van het huisje is zeer geschikt als kas en even later heb ik een vensterbank vol kleine Cosmea, Zinnia en Korenbloem. Laten uitharden buiten en voor de regenperiode de nieuwe moestuinaarde van het winkeltje ruimhartig in de moestuin gestrooid. Twee middagen oude plastic flessen in drieën gesneden

als colletjes voor mijn kinderen, de plantjes de tuin in, colletje er stevig op en stro er ruim omheen. Een waar kunstwerkje, al zeg ik het zelf.

De eerste ochtend begint het te regenen. Ik ben nog wat bezorgd dat ze tegen de grond zullen slaan, die lieve kleine plantjes, maar tot mijn schrik zie ik dat er niets meer over is wat tegen de grond kan slaan. Alle blaadjes zijn er keurig tot aan de stengel afgegeten. Er staan nog eerst vijf en dan twee Cosmea plantjes tussen hun kaal gegeten broertjes en zusjes en alle stro is omgewoeld.

Tuinieren. Het valt niet mee. Gelukkig waren de kapucijners al groot voor de regen begon. Ik stap toch maar over op die bietjes en dan in heeeel hoge bakken.

En welk dier zou er gelukkig worden van slakken. Daar ben ik erg mee bezig nu.

Regen

Kappertjes van Oost-Indische kers

Ingrediënten

- Geplukte zaden
- Schone potjes waar de kappertjes in kunnen
- Steranijs, dille, venkelzaad
- (variatie op de kruiden hierboven: takje tijm / laurierblad / kruidnagel / jeneverbessen)
- Witte wijnazijn
- Zout

Werkwijze

- Doe de zaden in een kommetje en overgiet deze met zout. Zorg dat het zout overal op de zaden zit.
- Laat het zout een nacht goed intrekken. Je merkt dat er dan heel veel vocht uit de zaden komt.
- Spoel de zaden goed af onder koud water en doe ze vervolgens in een schoon potje.
- Voeg de steranijs, dille en venkelzaad toe en giet er zoveel witte wijn azijn overheen zodat de zaden volledig onder staan.
- Laat het potje een maand staan en voilà je kappertjes zijn klaar.

Oost-Indische kers, aquarel door Els de Does

met dank aan Gerrie Boots

AGENDA 2026

Juni

20 Hightea - aanvang 13.00 uur

21 Open Tuinendag
Opening kwekerij om 11.30 uur
Open Tuinen om 12.00-16.00 uur

27 Dartavond 3 - aanvang 20.00 uur

Juli

18 Bijeenkomst over nachtvinders 14.00-15.30 uur

18 Dartavond 4 - aanvang 20.00 uur

Augustus

8 Finale Dartavond - aanvang 20.00 uur

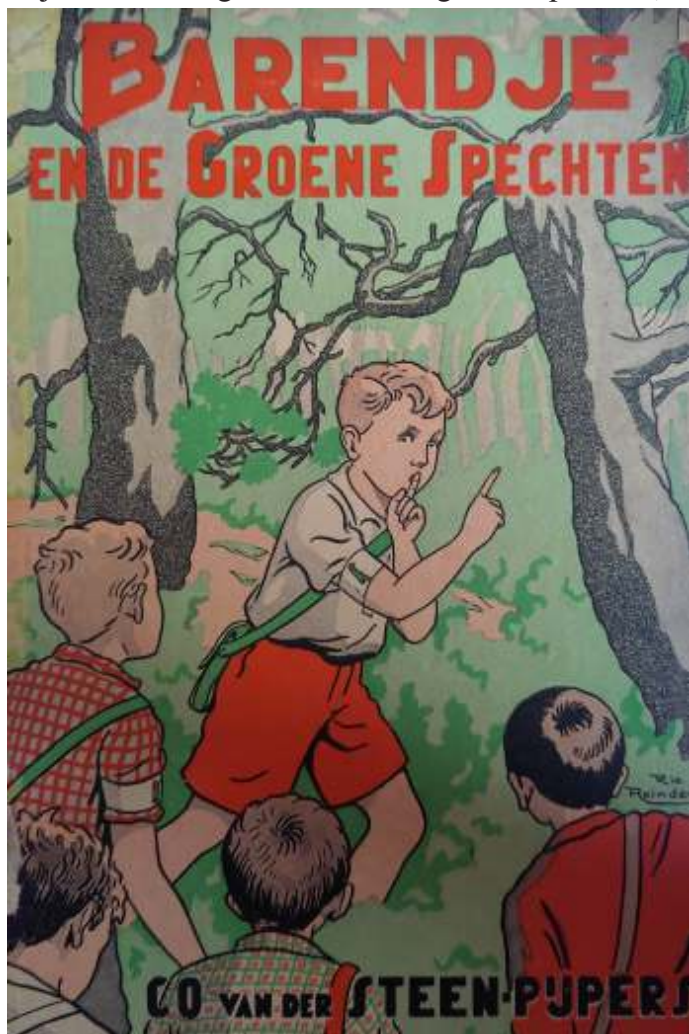
15 Barbecue avond - aanvang 17.30 uur

Groene spechten

Voor mijn zevende verjaardag kreeg ik het boek *Barendje en de Groene Spechten* cadeau. Dit boek is altijd bij mij gebleven, letterlijk in de boekenkast maar ook in mijn hoofd waar het een bijzonder plekje had.

Graag wilde ik net als Barendje groene spechten zien, want dat vond hij de mooiste vogel ‘met z’n groene jasje en z’n rode mutsje’. En net als Barendje en zijn vrienden van hun natuurclub wilde ik ‘klu-klu-klu-klu’ roepen, als een echte groene specht. Ik wilde ook wel zo’n opa die me alles over de natuur leerde. Maar mijn ene opa heb ik nooit gekend en de andere wist alles van koeien en paarden, maar over de natuur heeft hij mij nooit verteld. Ook woonde ik niet dichtbij bossen en voor vogelexcursies daarheen had ik of nam ik geen tijd.

Maar nu ik met pensioen ben, is er tijd voor jeugdliefdes. Dus heb ik het boek uit de kast gepakt en het herlezen. Het was toch anders dan in mijn herinnering. Er waren wel groene spechten,

maar die zaten vooral in de naam van het natuurclubje dat Barendje met een paar vriendjes had opgezet. Ze gingen ook wel het bos in om vogels te kijken, zijn opa liet hen één keer een paar groene spechten zien, maar het grootste deel van het boek gaat over hoe Barendje verdwaalde en een nacht alleen in het bos moest slapen. Pas diep in de nacht werd hij gevonden. Blijkbaar had dit verdwalen geen grote indruk op mij gemaakt toen ik zeven was.

De groene spechten daarentegen des te meer, dat werden bijna mythische vogels. Toen een paar jaar geleden een tuinder me vertelde dat hij regelmatig een groene specht op ons park hoorde, was ik bijna groen van jaloezie. Ik wilde hier ook de groene specht horen en zien! De enige groene vogels die ik echter zag, waren die vermaledijde halsbandieten, die luid schreeuwende fruitpikkers en knoppenvernielers. Ik moest geduld hebben, goed kijken, oren en ogen open houden. Dat loonde zich, want vorig jaar was het zo ver: ik hoorde de ‘lach’ van de groene specht en ik zag er daarna zelfs eentje bij de rotonde vliegen. Wat een prachtige vogel en hoe golvend vliegt hij door ons park. Nu ik zijn lach en vlucht goed ken, zie en hoor ik de groene specht steeds vaker op ons park. Vooral op de boomgaard kan je er een zien, want daar zijn veel mieren, hetgeen hun belangrijkste voedselbron is.

Volgens de *Peterson's Vogelgids* (1954) is het een grote specht (30-36 cm) met donkergroene boven delen, licht grijsgroene onderdelen, scharlaken kruin en opvallend geelachtige stuit. De zijanten van hun kop zijn zwart en het oog is wit met een zwarte rand. Ze hebben een brede zwarte baardstreep of bakkebaard.

Bij het mannetje zit er een streep rood in de baardstreep, bij het vrouwtje is die geheel zwart. De spanwijdte van de vleugels is 40-52 cm.

De *Vogelatlas Amsterdam* (2022) schrijft: ‘De Groene Specht is in tegenstelling tot andere spechtensorten veel op de grond te vinden. Al huppelend over het gras zoekt hij insecten, voor vogelliefhebbers een leuk gezicht. Vooral mieren staan op het menu.’

In tegenstelling tot andere spechten, zoals de grote bonte specht die veel op ons park te zien en

Groene specht, foto Bejan Adrian

te horen is, roffelen ze veel minder en veel zachter op bomen (of lichtmasten). Je ziet de groene specht vooral in een landschap met grasvelden met struiken en bomen eromheen. Er moeten ook oude loofbomen zijn, want daarin hakken ze zelf een nest. Dan broeden ze van maart tot juni op vier tot zes eieren. Jonge groene spechten hebben dezelfde kleuren, maar zijn daarbij gevlekt. In de gemeente Amsterdam broeden volgens de Vogelatlas zo'n 70 tot 80 paar groene spechten. Ze worden gemiddeld vijf tot tien jaar oud, maar kunnen soms wel vijftien jaar worden. Op waarneming.nl staan 14 waarnemingen van de groene specht op ons park waarvan de helft in 2025. Het lijkt er dus op dat de groene specht zich genesteld heeft in ons park. Daar word ik heel blij van. Rest mij om zo'n opa voor mijn kleinkinderen te zijn.

Tanne, tuin 52

Barendje en de Groene Spechten, Co van der Steen-Pijpers met tekeningen van Rie Reinderhoff, G.F. Callenbach N.V., Nijkerk

De geur van gras

Toen hij Katrien met de zeis op ons park het gras zag maaien, dacht hij: "Dat wil ik ook!" In Frankrijk had hij met behulp van youtube-filmpjes zich deze vaardigheid eigen gemaakt om een nogal ruig stuk grasland te kunnen onderhouden. In de boomgaard van ons park worden stukken gras met de zeis gemaaid.

Maaien met de zeis heeft tal van voordelen; je kunt selectiever maaien en daardoor bloemen laten staan. Je vordert langzamer waardoor dieren meer tijd hebben om zichzelf in veiligheid te brengen.. Geen lawaai en stank van een motor. Eerst moest Lucas Tanne nog even overtuigen dat een cursus maaien met de zeis voor hem niet nodig was, en hij kon aan de slag. Lekker in beweging en genieten van de geur van gras.

Els de Does

Foto: Regien Laagland

Bijeenkomst broedgedrag vogels

Vroeg in het voorjaar, als de vogels op ons Tuinpark actief zijn met het vinden van partners en het leggen van eieren, vond op zaterdag 18 april een lezing plaats over het broedgedrag van vogels.

De commissie Flora en Fauna had Joris Buis gevraagd om voor ons wat leuke weetjes te vertellen over het broedgedrag van vogels op ons park. Er waren tuinders aanwezig, maar ook aspirant-tuinders en een van hen is Arie Martijn Schenk. Hij blijkt veel stukjes te schrijven voor Oost online over alles wat er in Oost gebeurt.

Zo zagen we tot onze verrassing een mooi verslag op Oost online over onze bijeenkomst:

Veel interesse voor vogellezing op Tuinpark Nieuwe Levenskracht: 'Drie V's voor vogels'

Zo'n twintig belangstellenden luisterden zaterdagmiddag op Tuinpark Nieuwe Levenskracht naar een lezing over tuinvogels en broedgedrag. Spreker Joris Buis deelde anderhalf uur lang kennis, praktijkvoorbeelden en verrassende feiten over vogels in Oost.

Buis werkt als docent en onderwijsontwikkelaar bij het Instituut voor Interdisciplinaire Studies van de

Universiteit van Amsterdam. 'Daar mag ik elke dag met vogels bezig zijn', zegt Joris. Daarnaast zet hij zich in voor Anna's Tuin en Ruigte op Science Park. De bijeenkomst trok liefhebbers uit de volkstuinders en andere belangstellenden. De locatie sloot goed aan op het onderwerp: Tuinpark Nieuwe Levenskracht geldt als groene oase tussen Sportpark De Meer en Science Park.

41 vogelsoorten op het tuinpark

Volgens Buis telden leden van Nieuwe Levenskracht al 41 vogelsoorten. Veel voorkomende soorten op het park zijn onder meer halsbandparkiet, houtduif, koolmees, merel, kauw, vink, winterkoning, kolgans, tjiftjaf, kraai, wilde eend, heggemus, roodborst, ekster, pimpelmees.

Ook noemde hij de verbinding met Anna's Tuin en Ruigte aan de andere kant van het spoor. Vogels vliegen eenvoudig heen en weer tussen beide groengebieden. 'De nachtegaal ook op het tuinpark opduiken, mits voldoende bramenstruiken en riet aanwezig zijn.

Voortplanting, voedsel en veiligheid

De basis voor vogelleven vatte Buis samen in drie woorden: voortplanting, voedsel en veiligheid. Wie vogels in de tuin wil helpen, kan zorgen voor dichte struiken, nestgelegenheid en voedselrijke beplan-

Foto: Joris Buis

ting. Goede struiken zijn volgens hem onder meer meidoorn, liguster, coniferen en bessenstruiken.

Tijdens het broedseizoen ontstaat flinke concurrentie om nestkasten en holtes. Koolmezen staan daarbij bekend als fanatieke concurrenten. Nestkasten hangen het best richting noord of noordoost, zodat jonge vogels niet in oververhitte kastjes terechtkomen.

Verrassende feiten

De lezing leverde ook opvallende weetjes op. Een winterkoninkje weegt ongeveer vijf gram, maar zingt met circa 90 decibel. Een gaai verstoopt tot wel 5000 eikels, en weet er heel veel terug te vinden. Een merel kan vier broedsels per jaar grootbrengen. Een ijsvogel bereikt soms een leeftijd van twintig jaar. Koolmezen zingen in de stad hoger dan buiten de stad door verkeers- en spoorgeluid.

Ook de huismus kwam aan bod. Die soort ging de laatste twintig jaar sterk achteruit. Moderne, goed geïsoleerde woningen bieden minder ruimte onder dakpannen, terwijl huismussen juist graag dicht bij elkaar nestelen. Op IJburg is bij de bouw rekening gehouden met de huismus en dat heeft gewerkt.

Koekoek met slimme tactiek

Tot slot vertelde Buis over de koekoek. Het vrouwtje legt razendsnel een ei in het nest van andere vogels, vaak binnen tien seconden. Daarna groeit het jong op met voedsel van pleegouders. '30 tot 50% van de pogingen wordt opgemerkt door de vogels', zegt Buis.

Vogelatlas Amsterdam

Wie wil weten welke vogels in de eigen buurt broeden, kan terecht op de online Vogelatlas van Amsterdam via maps.amsterdam.nl/vogelatlas.

Met de geslaagde middag liet Tuinpark Nieuwe Levenskracht opnieuw zien dat het park niet alleen ruimte biedt aan tuinders, maar ook aan natuur, kennis en ontmoeting.

Joris Buis deelde nog meer interessante informatie op die middag over enkele vogels en hun gedrag:

Broeden

- Uilen kunnen het hele jaar door broeden.
- Een Koolmees wordt gemiddeld ongeveer

Foto: Annemarie van Bolhuis

1 jaar oud, vooral door hoge sterfte onder jonge vogels. Daarom hebben ze vaak 2 of 3 broedsels per jaar om hun populatie op peil te houden. Een Koolmees broedt liefst minimaal zo'n 70 meter van een andere koolmees.

- Een Merel kan wel 4 broedsels per jaar hebben.
- De IJsvogel kan wel 20 jaar oud worden en soms 8 jongen per broedsel krijgen.
- Nestkasten hang je het best richting noord/noordoost, anders wordt het te warm.

Voeding

- Sommige vogels eten zonder jongen 4–6 gram per dag, maar met nestjongen moeten ouders soms 80–100 gram voedsel verzamelen.
- Lege slakkenhuisjes op een platte steen in de tuin kunnen een “smidse” zijn van Merel of -Zanglijster; daar slaan ze slakkenhuizen kapot.
- Ratten eten geen pindakaas, maar veel ratten komen wel af op vogelvoer. Pas op met kooitjes met zaad dat vogels niet verstrikt raken.
- Geen plastic netjes om vetbollen gebruiken: vogels kunnen erin verstrikt raken.

Op de site van de Vogelbescherming staan tips voor vogelvriendelijke struiken in de tuin: <https://www.vogelbescherming.nl/in-mijn-tuin/tuinrichting/vogelvriendelijke-beplanting/planten/heesters>

Ouderen

Tot slot een geruststelling voor de ouderen onder ons: Hoe ouder een vogel, hoe complexer het lied. Vrouwtjes kiezen vaak het mannetje met de mooiste zang. Jonge mannetjes vallen daardoor vaker buiten de boot en oudere mannetjes doen er hun voordeel mee!

Commissie Flora en Fauna, Mar Schuringa

Oor en ruimte voor vleermuizen

Op en rond tuinpark NLK leeft een aanzienlijke populatie vleermuizen, vooral gewone dwergvleermuizen en in mindere mate ruige dwergvleermuizen. In 2023 werden 85 waarnemingen van gewone dwergvleermuizen en 9 van ruige dwergvleermuizen geregistreerd. Opvallend is dat de meeste dieren werden waargenomen langs de grens met de grasvoetbalvelden van GeuzenMiddenmeer, een van de weinige delen van het sportpark waar nog geen kunstgras en veldverlichting aanwezig zijn.

Deze concentratie roept vragen op, omdat de vleermuizen twintig jaar geleden juist vooral voorkwamen aan een andere kant van het tuinpark, bij de huidige hockeyvelden van Athena. Daar staan nog steeds een informatiebord en vleermuiskasten die destijds vanwege hun aanwezigheid zijn geplaatst. Inmiddels zijn de oorspronkelijke voetbalvelden vervangen door hockeyvelden met kunstgras, hoge hekken en felle verlichting. Sinds 2023 worden daar vrijwel geen vleermuizen meer waargenomen, terwijl de populatie zich lijkt te hebben verplaatst naar de donkerdere zone bij de achteringang. Dit patroon bleef ook in 2024 en 2025 zichtbaar.

De meest waarschijnlijke verklaring voor deze verschuiving is de aanleg van kunstgrasvelden en vooral de sterke verlichting. Daardoor rijst de vraag of de verdere intensivering van het sportpark ten koste gaat van vleermuizen. De gemeente Amsterdam stimuleert namelijk een intensiever

gebruik van sportvelden, maar heeft tegelijkertijd de ambitie om sportparken duurzaam en natuurinclusief in te richten. De ervaringen op NLK laten zien dat het belangrijk is om te onderzoeken of beide doelen samengaan.

Vleermuizen zijn beschermde dieren. Hun bescherming is vastgelegd in de Europese Habitatrichtlijn en de Nederlandse Omgevingswet. Bij veranderingen in de inrichting van een gebied moet rekening worden gehouden met beschermde soorten. Daarvoor is het essentieel dat hun aanwezigheid bekend is en systematisch wordt geregistreerd. Regelmatige waarnemingen en registratie op officiële platforms zorgen ervoor dat planners, beheerders en aannemers verplicht rekening houden met deze dieren.

Om de toekomst van de vleermuizen op NLK veilig te stellen, heeft het tuinpark subsidie ontvangen voor het project ‘Oor en ruimte voor vleermuizen op NLK’. Het project wordt uitgevoerd door leden van de Flora- en Faunawerkgroep en de Groencommissie. De doelstellingen zijn onder meer het beschermen en versterken van de vleer-

muispopulatie, het plaatsen van voorzieningen zoals rust- en kraamkasten, het vergroten van kennis en betrokkenheid bij bewoners en bezoekers, het zichtbaar maken van waarnemingen en het stimuleren van verwondering en enthousiasme voor vleermuizen.

Voor de registratie van vleermuizen zijn drie mogelijke stappen uitgewerkt. In de eerste optie voeren vrijwilligers zelfstandig waarnemingen uit met een batdetector en registreren zij deze op waarneming.nl. Dit is echter arbeidsintensief wanneer veel waarnemingen worden gedaan. In de tweede optie werkt het tuinpark samen met de Amsterdamse stadsecologen van het Team Water, Groene Ruimte en Duurzaamheid. Daarbij worden waarnemingen gedaan met een batlogger, waarna de gemeente de verwerking en registratie verzorgt. Vrijwilligers kunnen hierbij helpen door vaste routes te lopen of te fietsen. Deze samenwerking vermindert de administratieve last en versterkt het contact met de stadsecologen.

De derde optie bouwt hierop voort door deelname aan VleerMUS, een landelijk meetnetwerk voor stedelijke vleermuizen van de Zoogdiervereniging. Door waarnemingen over meerdere jaren te vergelijken, kunnen trends in aantallen en verspreiding worden vastgesteld. Hierdoor krijgen de gegevens meer wetenschappelijke waarde.

Naast monitoring wil het project ook betrokkenheid creëren. Daarom worden jaarlijks vleermuis-excursies georganiseerd voor bewoners, tuinders, sporters en andere belangstellenden. Ook vertegenwoordigers van sportverenigingen, sportpark-beheer en het stadsdeel kunnen hierbij worden betrokken. Verder wordt geadviseerd jaarlijks een kort verslag over de vleermuizen op het sportpark te verspreiden onder betrokken organisaties en bestuurders.

Ten slotte worden de verouderde vleermuiskasten op het tuinpark vervangen door vijf nieuwe duurzame eikenhouten kasten. Hiermee hoopt de projectgroep de vleermuizen direct extra ondersteu-

Foto: Annemarie van Bolhuis

ning te bieden en hun leefomgeving verder te verbeteren. Het project combineert daarmee bescherming, monitoring, voorlichting en samenwerking om ervoor te zorgen dat vleermuizen ook in de toekomst een plek behouden op en rond NLK.

(Dit artikel is een samenvatting van een artikel geschreven door Robert Smidt. Het hele artikel staat op de website van Nieuwe Levenskracht. Het project Vleermuizen is een samenwerking met de commissie Flora&Fauna)

Nacht van de vleermuis:
<https://www.nachtvandevleermuis.nl/>

Nacht van de Vleermuis

Vrijdag 28, zaterdag 29 en zondag 30 augustus 2026

De berk - in alle jaargetijden mooi

De berk is een van de populairste bomen op ons park: er staan er ruim dertig, waaronder monumentale berken op de tuinen 39, 117 en 144. Ze zijn ook bijna het hele jaar door mooi, zoals W.L. Leclercq zo'n tachtig jaar geleden al schreef in 'Boomenspiegel voor den wandelaar': "Des winters geeft het paarsrode berkenhout gloed en kleur aan het landschap; in de vroege lente staan de bouquetten van het teere groen als het ware te juichen in de dorre heide en langs den grijsbruine boschrand, en het licht groene, bewegelijke zomerloof, wiegend en ritselend op den wind, staat al even prachtig bij de witte schors als de helder lichtgele herfstbladeren; als die gevallen zijn, kan men zich weer verlustigen aan het ragfijne twijgenwerk en de reeds half uitgegroeide katjes."

Ruwe en zachte bomen

Er zijn twee verschillende soorten: de ruwe berk (*Betula pendula*) en de zachte berk (*B. pubescens*), maar op ons park staan waarschijnlijk alleen ruwe berken. De berk is inheems en komt al ruim 12.000 jaar voor in onze streken. De ruwe berk heeft onbehaard ruitvormig blad waarvan de rand dubbelgezaagd is, de vruchtjes bredere vleugels hebben en de takken aan het eind hangen. Als berken ouder worden wordt de bast van de stam vaak ruwer, meer gegroefd en met horizontale strepen en zwarte vlekken.

Bert Maes schrijft in 'Inheemse bomen en struiken in Nederland en Vlaanderen': "De berken behoren tot de allereerste immigranten na de periode van de ijstijden. Berken zaaien zich bijzonder gemakkelijk uit via hun lichte en gevleugelde vruchtjes. Verrassend genoeg echter is de berk als autochtone boom zeldzaam. In het landschap van vóór de grote heide- en veenontginningen in de negentiende en twintigste eeuw, was er voor de berk, en zeker de ruwe berk, weinig plaats. De zachte berk had meer kansen, op voedselarme natte gronden waar ook de zwarte els als hakhout werd beheerd."

Kenmerkend voor de berkenfamilie, waartoe ook de haagbeuk, de hazelaar en de elzen behoren, is dat de bloemen in katjes groeien. De mannelijke katjes hangen en zijn veel langer dan de vrouwelijke, die rechtop staan en verscholen zitten in bladoksels. Berken kunnen ruim twintig meter hoog en zo'n zestig jaar oud worden. Al vroeg in het voorjaar begint de sapstroom op gang te komen en dit zoete sap kan je aftappen en laten fermenteren tot 'berkenwijn'.

Spanners en pijlstaarten

Ruim 330 (!) soorten insecten maken op een of andere manier gebruik van de berk. Al in februari vliegt de oranje berkenspanner, een overdag actieve nachtvlinder, rond de toppen van berkenbomen. In het voorjaar, op een zonnige dag, zie je vaak atalanta's, een dagvlinder, en hoornaars, een grote inheemse wesp, op de stam van een berk zitten. Zij houden erg van het zoete berkensap dat dan door een wondje in de bast naar buiten kan komen.

Een andere berkenspanner, de peper- en zoutvlinder, die zwartwit gevlekt is, heeft zich aangepast aan de vervuiling en is in de loop van jaren steeds donkerder geworden. De rupsen van de lindenpijlstaart en van de populierenpijlstaart, twee andere nachtvlinders, leven van het berkenblad. Andere nachtvlinders met de berk als waardboom, hebben prachtige namen als berkenbrandvlerkvlinder, berkeneenstaart, berkenoogspanner, berkenorvlinder of berkenspikkelspanner.

Martin van der Donk en Teo van Gerwen hebben in de jaren zeventig van de vorige eeuw het prachtige boek 'De wondere wereld van de insecten' uitgebracht. Daarin vertellen ze onder meer over

Foto: Berk tuin 144

de berkenwants, die “zo’n 30 tot 40 eitjes [legt] in mei of juni, op de achterkant van berkenblaadjes. Gedurende 2 tot 3 weken blijft ze op de eitjes zitten, als een kip op haar eieren. Op die manier worden de eitjes beschermd tegen vele soorten vijanden. Ze is er nauwelijks af te krijgen. Slechts nu en dan verzet ze hoogstens een pootje, tot de eitjes uitkomen. De jonge wantsen blijven nog lang bij elkaar, onder leiding en bescherming van de moeder. Op een menu van plantensap groeien ze voorspoedig. Na een vijftal vervellingen zijn ze volwassen. De moeder is inmiddels gestorven. De nakomelingen verspreiden zich dan en overwinteren tussen de dorre bladeren.”

Andere insecten die op of van de berk leven -ook met van die prachtige namen - zijn de zijdeglansbladsnuitkever, de berkenpedaalmot, de berkenbladwesp, de galmug en het berkensnijdertje. Over deze laatste schreven Van der Donk en Van Gerven: “Verschillende snuitkevers hebben een primitief soort broedzorg. Ze boren met hun lange snuit in het larvevoedsel en maken het zo klaar voor de maaltijd. Een bekende snuitkever is het berkesnijdertje (*Deporaus betulae*). Dit kevertje, niet meer dan 3 tot 4 mm groot, treffen we door het hele land aan, in of op berken, zelfs in stadstuinen en parken. Het kleine torretje rolt bladeren op en wel in de lengterichting. Daarbij wordt eerst het blad tot de nerf ingesneden, in een golvende lijn, zodat er bij het oprollen een spiraal ontstaat. In die verse bladsigaar wordt dan 1 eitje gelegd. Als de larve uitkomt, is het blad aan de buitenkant verdroogd. Het binnenste, nog verse blad dient als voedsel.”

Zaadeters en vliegenvangers

De vele zaden die de berk produceert worden volop gegeten door zaadetende vogels als vinken (appel- en goudvinken ook), sijzen en barmsijzen, groenlingen, putters, kepen, kool-, pimpel- en staartmezen. Rupsen van (nacht-)vlinders en insecten die op de berk leven, zijn ook een goede prooi voor vogels, waaronder de mezen en sijzen die in het voorjaar vooral rupsen nodig hebben om hun jongen groot te brengen. Maar ook de boomklever en de bonte vliegenvanger zoeken hun eten vaak in berken.

De grote bonte specht maakt graag hopen in het zachte berkenhout en andere vogels gebruiken oude spechtenholen weer als nestgelegenheid, bij-

voorbeeld de Turkse tortel. Andere vogels die nestelen in berken zijn sijzen, eksters, appelvinken, kool- en pimpelmezen, bonte vliegenvangers en spreeuwen.

Hanenkammen en gordijnzwammen

De berk is sterk verbonden met verschillende schimmels in de grond, de mycorrhiza, zoals de gordijnzwammen. Deze samenwerking tussen schimmels en bomen is belangrijk omdat de schimmels voedingsstoffen en water opnemen voor de boom in ruil voor suikers. De gordijnzwammen blijken volgens recent onderzoek gevoelig te zijn voor stikstofneerslag, hetgeen de watervoorziening van de berk kan verstoren en zelfs kan leiden tot het afsterven van berken.

De berk leeft daarnaast in symbiose met de vliegenzwam, de (oranje) berkenboleet en cantharel- len, waarbij ook voedingsstoffen worden uitgewisseld. Verschillende melkzwammen groeien vaak bij berken, evenals de berkenridderzwam, sommige russulasoorten, de hanenkam, de gewone oesterzwam en het fopelfenbankje. Boven in de berk zie je soms een bosje warrige twijgen dat op een verwaaid vogelnest lijkt. Dit worden heksenbezems genoemd. Een schimmel prikkelt hier de boom tot takkengroei, maar is niet gevaarlijk voor de boom. Wel schadelijk voor de berk zijn de berkenzwam, de berkenweerschijnzwam en de roodporiehoutzwam.

Tanne, tuin 52

STEEKKIES

Naam: Olivia (4 jaar)

Tuin: 25

Met: Vader Thomas, moeder Marieke,
broertje Yves (2)

Wat doe je het liefste op de tuin?

Spelen met mijn broertje. Verstoppertje en tikker-tje. Er zijn hier goeie verstopplekken en op het gras kan je tikkertje doen.

Slaap je ook wel eens hier?

Ja en dan ga ik papa's en mama's voeten kietelen. Dat doe ik de deken van hun voeten af en dan ga ik ze kietelen. Ik slaap nu nog bij papa en mama omdat er monsters zijn. Maar ik krijg een stapelbed. Dan ga ik boven want anders valt mijn broertje. Ik krijg wel een hekje. De bovenkant van het stapelbed wordt roze en de onderkant blauw.

Monsters?

Ja maar ik kan ook in mijn eigen bed hoor, want ik heb een monsterspray dus als ik bang ben dan spuit ik met de monsterspray en dan gaan ze dood.

Wat is je lievelingsplant?

Een madeliefje. Die is mooi.

En wat is het bijzonderste dier dat je tot nu toe gezien hebt?

Een giraf. Maar dat was in Artis.

Speel je wel eens in de speeltuin?

Ja dan ga ik op de schommel en dan ga ik op het randje staan. Dat durf ik eigenlijk niet maar toch ga ik heel hoog.

Doe je wel eens mee aan een jeugdactiviteit?

Ja paaseieren eten. Ik kreeg een stempel van Stitch en mijn broertje ook.

Heb je wel eens iets geks meegemaakt?

Met de krokodil [een opblaaskrokodil], dan ga ik alsof doen dat hij mij gaat bijten en dan doe ik alsof dat ik bang ben. En als ik 'oranje' zeg, dan zegt papa 'je billen zijn naar Spanje'.

Zijn er ook dingen die je niet leuk vindt op de tuin?

Nou, Yves moet me niet slaan.

Wat mis je nog op de tuin?

Heel grote suikerspinnen en heel grote koekjes.

Nieuws van de Kwekerij

Het was een druk voorjaar op de kwekerij. We werkten niet alleen hard aan de hardware — de stapelmuurtjes — maar ook aan de “software”: honderden plantjes moesten worden gezaaid, gestekt en verpot. Alexander richtte zich vooral op inheemse planten, Carla verzamelde en stekte tuinplanten, en Marcus verzorgde de tomatenplanten en diverse andere groenten.

Ook de mannen van de maandag- en woensdagploeg hebben flink de handen uit de mouwen gestoken. Zij maakten en plaatsten een prachtige poort met naambord.

We zijn overweldigd door alles wat ons is geschonken. Van een kleine kas en tientallen kratjes tot stenen, een waterkoker, tuinslangen en natuurlijk heel veel zaden en planten. Maar het bleef niet bij spullen alleen: ook tuinders en buurtbewoners kwamen helpen met het verzorgen en verpotten van de jonge planten. Dat waarderen we enorm.

Steeds meer wandelaars weten inmiddels de plantenveranda te vinden. Na de grote verkoop op zaterdagmiddag blijven er meestal enkele planten over, die in de loop van de week hun weg vinden naar tuinders en bezoekers. Op vrijdag is de veranda bijna leeg, maar op zaterdag om 13.00 uur staat hij weer vol met een nieuwe lading plantjes.

Op de kaartjes bij de planten staat basisinformatie vermeld. Niet altijd staat erbij of een plant van zon of schaduw, natte of droge grond houdt. Vaak is dat ook niet nodig, omdat wij sterke planten kweken die weinig eisen stellen. Wanneer een plant wel gevoelig is voor de standplaats, vermelden we dat uiteraard op het kaartje.

In de Bootanicus — het bootje waarin we water- en moerasplanten kweken — begint langzaam een biologisch evenwicht te ontstaan. Normaal duurt zoiets ongeveer een jaar, maar hier lijkt het sneller te gaan. Omdat de planten nog niet volop groeien, blijven er veel voedingsstoffen in het water achter, wat zorgt voor algengroei. De kikkervisjes die we hebben uitgezet eten die algen graag en groeien daardoor razendsnel. Zodra de jonge kikkertjes volgroeid zijn, verlaten ze het bootje, waardoor indirect ook veel voedingsstoffen uit het water verdwijnen. In maart hadden we kikkervisjes van de bruine kikker; in juni hopen we ook kikkervisjes van de groene kikker uit te zetten. Groene kikkers planten zich namelijk later in het jaar voort dan bruine kikkers.

In de zomermaanden is de kas te warm voor de inheemse planten die wij kweken. Daarom zul je daar in die periode niet veel planten aantreffen. Toch zijn we ook dan erg blij met de kas, omdat deze uitstekend dienstdoet als werkruimte tijdens regenachtig weer. In de kas staan twee mooie werktafels op ergonomische hoogte. Daarnaast beschikken we buiten over een stevige en een wat gammelere tafel. Heb je als tuinder zelf veel plantjes te verspenen, dan kun je in overleg gerust gebruikmaken van onze werktafels en voorraad potjes.

We blijven dankbaar voor spullen die we kunnen hergebruiken. Op dit moment zijn we vooral op zoek naar:

- een compostton
- een tweede stevige werktafel voor buitengebruik (hoogte 80–90 cm)
- een metalen hondenbench, ideaal voor het opslaan van potjes
- alle soorten kratjes of klapkratjes
- platte stoeptegels in verschillende maten — ook gebroken tegels zijn welkom, zolang ze goed stapelbaar zijn

Daarnaast zijn we erg blij met percolaat (wormen-thee) of bokashi: vloeibare meststoffen die ont-

staan bij composteren in een wormenbak of bij fermentatie. In potjes hebben planten minder voedingsstoffen beschikbaar dan in de volle grond. En omdat wij geen kunstmest gebruiken, vormen deze natuurlijke meststoffen een uitstekend alternatief.

Heb je vragen of ideeën? Kom gerust langs. Op zaterdag, maandag en woensdag tussen 10.00 en 12.00 uur is de kans het grootst dat er iemand op de kwekerij aanwezig is. Mailen kan natuurlijk ook via: kwekerij@tuinparknlk.nl

Theatervoorstelling

Op een druilerige middag in mei was er een try-out van het theaterstuk 'Flexibel als het ware' op de speelweide van Nieuwe Levenskracht. Een aantal enthousiastelingen liet zich door het weer niet verjagen en kwamen kijken naar (tuinder) Job Raaijmakers en actrice Marianne Kuijper.

Foto's: Dex Meij en Henk Janssen

Kleurplaat voor alle leeftijden: stuur vóór 15 september een foto van jouw ingekleurde plaat naar redactie@tuinparknieuwelevenskracht.nl Dan zie je jouw tekening terug in het herfstnummer.

